Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Øreskrifter for Folket.

Vennerne i Store-Mers, Fortælling af C. Middelboe. — Det almindelige Pindsvin. — M. m.

Med 5 Billeder.

Kjøbenhavn.

A. C. Roms Forlagsforretning.

Trykt hos J. H. Schultz.

1882.

Øreskrifter for Folket.

Under denne Fællestitel vil efterhaanden udkomme en Række særdeles billige Hæfteskrifter, indeholdende Fortællinger, Digte og oplysende Skildringer af Natur og Folkeliv.

Nr. 1. **12 Fortællinger** af Folkets Almanak, med 30 Bill. 40 Ø.

— 2. **Kjærlighed og Had**, Fortælling af C. A. Thyregod. — **Lindormen** efter Hebel. M. m. Med 10 Billeder. 10 Øre.

— 3. **Det ene Fornødne**, af Chr. R. — **Vilhelm Tell** af Anton Nielsen. — **En uventet Tilstaaelse.** — **Et Væddeløb.** — **Nisserne i Bjergby Bakke** af Em. Henningsen. M. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 4. **Fra Oldtiden** af Fr. W. Horn. — **Petersens Grise** af A. Andresen. — **Husmandsfamiliens Middag** af Camillo Brun. — **Historien om hvordan Jens Rødbro fik Korset**, fortalt af ham selv. M. m. Med 14 Billeder. 10 Øre.

— 5. **En Gudsdom**, Fortælling af Knud Skytte. — **Efter en Sygdom.** Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 6. **Nissernes Julekvæld** af Emanuel Henningsen. — **Troldkonen i Stenbaaden**, ved Carl Andersen. — **Til Kukmanden kom**, jysk Skjæmteæventyr ved Evald Tang Kristensen. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 7. **Kvindetroskab** af Zakarias Nielsen. Med 4 Bill. 10 Øre.

— 8. **Baadsmanden fortæller** af C. Middelboe. — **Den ny Avis eller den uheldige Peter.** — M. m. Med 12 Bill. 10 Øre.

— 9. **Spøgelsevognen**, efter en sand Begivenhed, fortalt af Em. Henningsen. — M. m. Med 7 Billeder. 10 Øre.

— 10. **Enkens fortabte Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 11. **Ridefogdens Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. — M. m. Med 11 Billeder. 10 Øre.

— 12. **Et fattigt Hjem**, Fortælling af Anton Nielsen. — **Agnete med Guldhaaret.** Med 5 Billeder. 10 Øre.

— 13. **Geoachino.** Fortælling fra Italien af P. P. — **Mosede Hans**, et Sagn. — M. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 14. **Skytten paa Hvam**, Fortælling af Emanuel Henningsen. — **Den fiffige Rekrut.** Med 16 Billeder. 10 Øre.

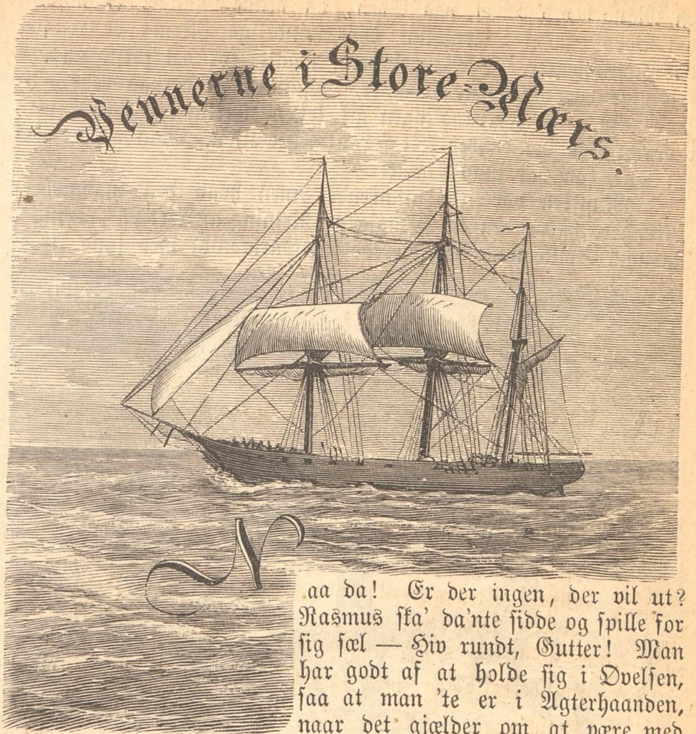

"Naa da! Er der ingen, der vil ut? Rasmus ska' da'nte sidde og spille for sig sæl — Hiv rundt, Gutter! Man har godt af at holde sig i Øvelsen, saa at man 'te er i Agterhaanden, naar det gjælder om at være med til et „Hiv om" i Land med rigtige Pi'ebørn."

Saaledes opmuntrede Baadsmanden de dansende, som maatte anvende en ikke ringe Behændighed for at holde sig paa Benene paa Grund af Skibets Bevægelser; af og til tørnede to Par imod hinanden med et formeligt Brag, og ikke sjældent endte en saadan Kollision med, at det ene Par — eller begge — gik „firkant" ned i Læ. Var det ikke for den lystige Latters Skyld, maatte man være ganske ængstelig, for at de dansende eller de faldne — ligesom man vil — skulde være komne til Skade.

Det var Søndag Eftermiddag om Bord; Folkene havde faaet Tilladelse til at danse agter ude paa Skansen, og det gik med Liv, skjønt man af Baadsmandens oven for anførte Ytring skulde tro, at det gik trevent nok. Men en driftig Befalingsmand er vanskelig — ofte umulig — at tilfredsstille. Baadsmanden vilde have endnu mere Liv i Tingene.

Damer havde man jo ikke om Bord, det er nu en Gang

en Mangel ved Livet paa Søen, og denne Mangel er absolut om Bord paa et Orlogsskib, hvor kvindelige Væsner er ren og bar Kontrebande. I Mangel heraf maatte for det første alle de frivillige Lærlinge være „Damer,“ og til Tegn herpaa vendte de deres Huer — Forvandlingen gik let og hurtig for sig — men i øvrigt stod det enhver frit for at skifte Kjøn. Man vendte blot sin Hue, saa var man Dame.

Musikken var ikke glimrende, men hvad den manglede i Skjønhed, havde den til Gjengjæld i Retning af Takt og „Sving“. Rasmus Spillemand haandterede sin Harmonika med sand Ufor=

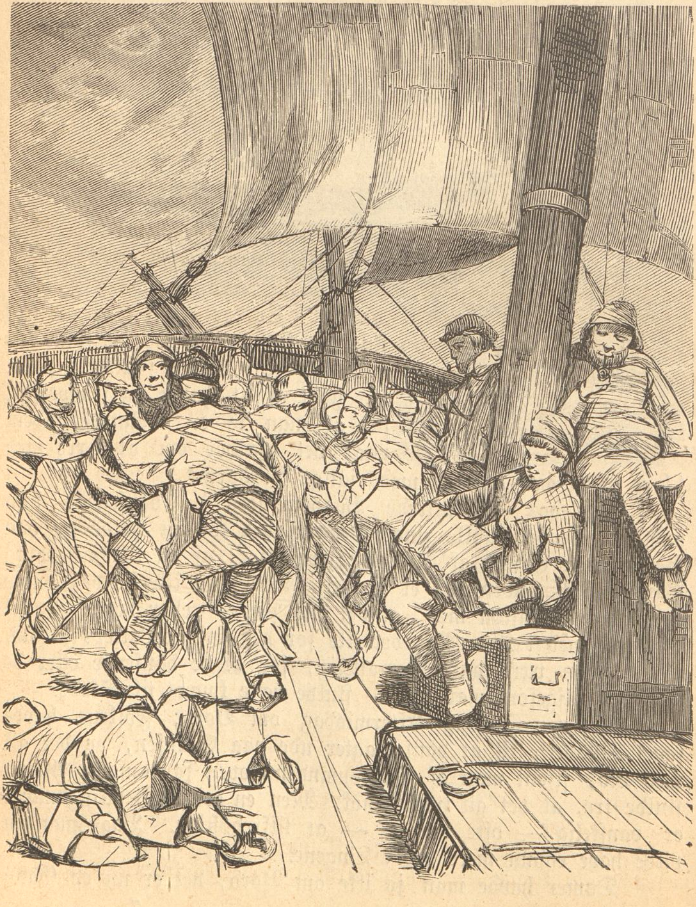

trødenhed og en ligefrem rædselsfuld Kraft. Det var godt, at der ingen virkelig fine Musikøren hørte paa dens Toner og Løb, deres Ejermand vilde da have gjennemgaaet de utænkeligste Lidelser — dersom han ikke var flygtet til det fjærneste Sted i Skibet. For det første var Harmonikaen falsk og forslidt, dernæst satte Rasmus ikke altid Bassen til paa rette Maade — ja, det lod sig maaske slet ikke gjøre, paa Grund af Instrumentets Konstruktion — og endelig manglede der nogle Toner, saa at Melodien af og til afløstes af et „Pu", der havde en alt andet end tiltalende Lyd. Paa Begyndelsen af Togtet havde Spillets Mangler givet Anledning til Kritik; men Kritikken forstummede som efter en fælles Aftale, da Rasmus kategorisk erklærede, at „naar der var no'en, der havde saa meget at skulle have sagt om hans Spillekasse og hans Spil, saa kunde han, en vis Mand gale i ham, lade være med at spille." Det havde Kritikkerne aldrig ønsket, derfor holdt de Mund, og Rasmus triumferede over sin Sejer. — Kunde blot alle Kunstnere lige saa let gjøre det af med Kritikken!

Rasmus var nu altid paa Brædderne, og det gik svært ud over Spillekassen, der længe havde lidt af kronisk Lungebetændelse med stedse tiltagende Hæshed. Man mistvivlede om, at Harmonikaen vilde leve ret længe, men naar den dog blot vilde holde ud, til man kom til Vestindien, hvilket Sted var Rejsens foreløbige Maal, saa kunde det endda være godt, thi saa vilde Rasmus faa en ny.

Mandskabet havde nemlig sat en Subskription i Gang, Officererne havde ogsaa givet deres Skjærv, og nu var der 27 Kroner og 51 Øre i Spillekassen — det vil sige den Kasse, i hvilken Pengene til den rigtige „Spillekasse" blev opbevaret.

Maaske var det Bevidstheden om, at hans gamle Ven og Ledsager, Harmonikaen, paa denne — for Rasmus jo meget smigrende — Maade vilde faa en Afløser, der bragte Musikanten til at behandle den med en næsten hensynsløs Kraft. Vist er det, at Harmonikaens Toner lød over hele Dækket og over det meste af Skibet om Læ, og man skulde have søgt langt bort for at blive fri for at høre paa dem. Men der var ingen, som tænkte paa at undgaa den gamle trangbrystige Harmonika; dens Toner var kjærkomne, og dens Fejl lagde man ikke mere Mærke til. Man dansede og „hev sig" efter Rasmus's kraftfulde Musik.

Der er noget ganske solidt ved den Maade, hvorpaa „Herren" om Bord fatter sin „Dame." Det er ikke ved, som i Land, at lægge den højre Arm om hendes smækre Midje og

holde Spidsen af hendes højre Haand i sin behandskede venstre; nej, Matrosherren holder sin Dame med begge Næverne fast om Livet, og denne lægger en Næve — man undskylde dette Udtryk om en „Dame" og erindre sig de stedlige Forhold — Damen lægger en Næve paa hver af Herrens Skuldre, og baade Herre og Dame holder godt fast. Der er maaske Dansemestre, som vil paastaa, at man ikke kan „føre" sin Dame smukt paa denne Maade; jeg vilde blot ønske, at de Herrer havde været om Bord denne Søndag Eftermiddag — jeg tror, de vilde have indrømmet, at Førelsen var udmærket og tilmed den eneste mulige under disse Forhold paa et saa bevægeligt Dansegulv.

„Pas op! vi holder lige paa et Par andre!" varskoer en ung femtenaarig Dame sin Herre, i det hun med et halv ængsteligt Blik kiger uden om ham hen imod det truende Par — over hans Skuldre kan hun nemlig ikke naa at se, thi han er en høj svær Karl, der svinger sin Dame med samme Lethed, som om hun havde været en Fjer.

„Hov! Hov! Ikke saa heftigt! Tag den med Ro!" høres fra et Sammenstød paa den anden Side; men trods Uheldene gaar Dansen livligt. De faldende ruller sig hurtigst muligt ind i Borde mellem Kanonerne, hvor der er Fred til at komme paa Benene igjen, og de ikke faldende bevæger sig smidigt og behændigt afsted mellem hinanden i brusende Fart.

— „Klar ved Bramfald, Skjøder og Givtove!" lyder det fra den vagthavende Officer.

Musikken forstummer, Rasmus er nemlig sat til at skulle fire Bramfald. Damerne — for det er jo navnlig de unge Fyre, der har danset i denne Egenskab — farer som Raketter op ad Vantene for at beslaa deres Bramsejl, og Herrerne fordeles paa Dækket ved de forskjellige Ender, i hvilke der skal hales eller fires.

Bramsejlenes Bjærgning gav Signalet til Ballets Ophør. Kulingen var frisk, og Skibets Bevægelser var for stærke til, at selv de behændigste Dansere med Fornøjelse kunde fortsætte. Mandskabet trak sig for efter, Damerne forvandlede sig til Herrer igjen, og man placerede sig i Klynger rundt omkring.

Et Par holdt dog endnu sammen, det var den femtenaarige Vilhelm Brandt og hans Herre; de havde danset sammen, saa godt som hele Tiden, og de holdt sig stadig til hinanden. Herren, en fuldbefaren, ved Navn Hugo Jakson, var Styrmand og en Sømand af første Skuffe. Legemsstærk, velskabt og smidig, snarraadig og koldblodig havde han alle Egenskaber, som Søen udfordrer af sine Dyrkere. Dertil var han en dannet og kund-

skabsrig ung Mand, som havde lært mere, end hvad der fordres for at tage Styrmandsexamen. Trods sit noget fremmedklingende Navn var han af dansk Familie, og Familiens Oprindelse var dansk, saa vidt han da selv vidste. Hugo var eneste Søn af en Læge i Vendsyssel. Han var Stortopsgast om Bord i Korvetten og henlevede som en Følge heraf den meste Tid i Store Mærs.

Hans Ven, Vilhelm Brandt, var Søn af en Embedsmand i Kjøbenhavn; en flink opvakt Knægt var han, lyshaaret og blaaøjet. Stærk og kraftig af sin Alder, var han blandt de raskeste til Vejrs, og skjønt han, naar han først blev draget med, var en af de største Gavtyve blandt alle de sexten Drenge, som Korvetten var „velsignet med", som Næstkommanderende udtrykte sig, var der dog til dagligdags noget fortrykt over hans hele Væsen, hvilket rimeligvis stammede fra noget fortrykte Forhold i Hjemmet.

Vilhelms Fader var i alle Maader en hæderlig og brav Mand. Ærværdig var han vel ogsaa af Karakter, men Elskværdigheden kom sjælden til Udbrud, dertil „sled" han for meget i sit Arbejde for at skaffe Udkommet til sig og sin Familie. Moderen var en lige saa hæderlig og brav Kvinde, men hendes blidere Egenskaber led under det samme, som holdt Faderens tilbage. Gagen var lille, det private Arbejde betalte sig kun daarligt i Forhold til den Tid og Kraft, der anvendtes paa det, og naar man saa har fire Børn, kan det jo nok knibe med at klare sig. Havde de endda været „simple Folk", eller havde de ikke haft saa megen Familie, kunde det være gaaet meget glat; men nu kom der snart en, snart en anden af sig selv om Aftenen og besøgte dem; nu var det nødvendigt at bede dem og dem en Gang, det kunde jo dog virkelig ikke gaa an at modtage Indbydelser af andre og aldrig gjøre noget igjen. Nok er det, Fader og Moder kneb til det yderste paa alt, for at have Penge til at kunne „bede" Folk en Gang imellem, og saa — levede Familien af „Rester" i Mellemtiden.

Vilhelm havde hørt Tale om Sorger og Savn, saa længe han kunde erindre det, han havde frosset om Vinteren og havde aldrig kunnet leve rigtig med blandt sine Kammerater. Han var bleven ængstelig tilbageholden og var, som sagt, kommen om Bord i en lidt fortrykt Sindstilstand. Her oppede han sig lidt efter lidt, og det var ikke mindst hans Ven Hugos Skyld, med hvem han, som sagt, stadig var sammen.

„Di ska' nu osse immervæk varme Øllebrød sammen, di to," bemærkede Baadsmanden ofte, naar de to Venner sad sammen paa Kobryggen og passiarede, eller naar de vandrede sammen op ad Storvantet for at begive sig til deres Hjem, Store Mærs —

„det er sku, li'som di var Kjæreſtefolk, bareſtens med den Forskjel, at di inte kysses.“ Man maa nu imidlertid ikke tro, at Baadsmanden havde noget imod dem, tvært imod. Der var ingen, han hellere henvendte sig til, naar der skulde gjøres et større Skibmandsarbejde, end Hugo, og der var ingen af Lærlingerne, som han paa en venligere Maade hjalp med sin Spledse-Opgave, end Vilhelm.

Oppe i Store Mærs havde de to Venner indrettet sig det ganske bekvemt. Til Luvardt havde Hugo faaet en Snip af et i Stængevantet surret Læsejl najet et Par Fod op paa Indersiden af Vantet, saaledes at det skjærmede for Vinden. Bag ved dette sad Vennerne lunt og godt i Læ paa de i Mærset opskudte Tovender, der var dækkede med Skamfilingsmaatter. Her pillede Vilhelm gjærne med et eller andet Spledsearbejde under Hugos Vejledning, eller denne underviste ham i alle de forskjellige „Stik“ og „Knobe.“ I den sidste Tid havde Vilhelm været meget optaget af at lægge sig et Knivbændsel, det vil sige en paa den kunstigste Maade flettet Snor, som med den ene Ende skulde fæstes til Tollekniven og med den anden til Buxeremmen. Enhver Sømand har et Knivbændsel, for at ikke Kniven under Arbejde til Vejrs skal kunne falde ned og beskadige Folk, men de fleste har to, et til daglig Brug og et til Stads. Dette sidste er i Almindelighed et rent Kunstværk i Retning af Fletning, det er en Samling af Rundplatting, firkantet Platting, tyrkiske Knobe, Falderebsknobe og meget andet, og det er som oftest forarbejdet af fin hvid Line. Et saadant Knivbændsel er naturligvis noget af det første, som den nybagte Sømand skal have sig; Vilhelm havde nu den Ambition, at han vilde lægge det selv, og det lykkedes ham ogsaa ved Hugos Hjælp at frembringe et, der kunde maale sig med de skjønneste om Bord.

Ofte var det ogsaa Aanden, som arbejdede i Store Mærs. Vilhelm havde jo sine Lektier at lære i Fart og Takling og sligt, og her var det som altid Hugo, der hjalp ham. Naar dette gik for sig, laa Drengen gjærne magelig udstrakt paa Skamfilingsmaatterne, medens Hugo sad lænet op ad Mastetoppen og tyggede paa sin Skraa — for skjønt han virkelig var et net Menneske, skraaede han, naar han var til Søs. Det gik meget gemytligt til under disse Aandsøvelser, i det mindste efter den friske Latter at dømme, som man af og til hørte der oppe fra, men dog har Undervisningen ikke været af den daarligste Art, thi Vilhelm kunde altid sine Sager bedst af alle sine Kammerater,

og han kunde oven i Kjøbet, naar han tilfældig blev adspurgt af Løjtnanten, sige Besked om Ting, som denne aldrig havde sagt ham noget om.

„Hvor ved du det fra?" og

„Fra Hugo Jakson, Hr. Løjtnant," var et Spørgsmaal og et Svar, der tit var hørt i Drengens Undervisningstime.

Naar de mere alvorlige Ting blev lagte til Side, spandt Hugo en Ende for sin ungdommelige Ven, eller denne fortalte om Forholdene hjemme, om sin Fader, sin Moder og sine Søskende. Det var en sand Vederkvægelse for Drengen, som af og til kunde lide lidt af Hjemve og Længsel, i Tankerne at dvæle i Hjemmet, medens han udtalte sig for sin Ven, og det faldt ham aldrig ind at forundre sig over, at Hugo kunde høre derpaa med stadig Interesse. Vilhelm havde en ældre Søster paa 17 Aar; hende havde han mest kjær af alle sine Søskende, og hende talte han mest om. Hugo blev aldrig træt af at høre herpaa, og ved at lede om Grunden til denne Omstændighed, vil vi komme paa Spor efter, paa hvilket Grundlag Venskabet i Store Mærs fra Begyndelsen af havde udviklet sig.

Efter at Korvetten ved Togtets Begyndelse var lagt fra Flaadens Leje ud paa Kjøbenhavns Indrered, havde Lærlingerne faaet Landlov om Eftermiddagen for at tage Afsked med deres Familie forinden Afrejsen. Da Sluppen Klokken otte var inde ved Tolbodtrappen for at hente dem, var der en Del Slægt og Venner af de unge Mennesker forsamlet paa Toldbodpladsen ved Landingstrappen. Paa denne, henne ved den ene Side, stod Vilhelm med sine Forældre og Søskende. Det var et dejligt Vejr med sjælden klart Maaneskin, der tillod Iagttageren med Lethed at beskue de tilstedeværende. Ansigterne udtrykte mange forskjellige Følelser, af hvilke Benævelse maaske var den mest fremtrædende, navnlig hos Mødrene.

Vilhelms Moder førte af og til sit Lommetørklæde til Øjnene for at afviske en Taare, som stjal sig frem; Faderen kunde man ikke se paa, at han var synderlig bevæget. Vilhelm saa flink og frejdig ud, kun naar hans Øjne mødte Søsteren Hilda's Blik, for der en mørk Sky over hans Ansigt. Hun var alvorlig og bedrøvet over at skulle skilles fra sin Broder for saa lang Tid og syntes, hvad Kvinder saa let synes, at de mange hundrede Mile, som snart skulde adskille dem, gjorde Afskeden dobbelt tung. Vilhelm faldt det haardt at skulle skilles fra sin syttenaarige Søster, som han, saa længe han kunde huske, altid havde hængt ved med sin varmeste Kjærlighed. Ingen af de to sagde noget; det var overhovedet en Afsked uden mange Ord,

der toges mellem Drengen og hans nærmeste, men derfor var den lige hjærtelig.

Nede i Sluppen paa den agterste Tofte sad Hugo Jakson. Hans Blik havde længe strejfet omkring, i det han halv tankeløst snart lod det hvile paa en, snart paa en anden. Pludselig standsede det ved noget skjønt. En Jagttager vilde have set et ligesom lysende Skjær fare hen over hans Ansigt, da hans Blik kom til at hvile paa Hildas af Maanen beskinnede Aasyn. Og man maatte give Hugo Ret i, at det var et Syn, som det vel var værd at dvæle ved. Hendes Ansigtstræk var skjønne og regelmæssige; en dyb Bedrøvelse, blandet med Resignation, stod malet i hendes noget blege Aasyn og gav det et Udtryk, der var henrivende fromt og yndigt. Hendes lange lyse Krøller, som bølgede ned over hendes Skuldre, tog fra Maaneskinnet en dæmpet trylleagtig Glans, og hendes Figur, der var slank og smuk, tegnede sig kraftigt og tydeligt mod den af Maanen belyste Facade af Toldbodbygningen bag ved.

Hugo kunde ikke vende sit Blik bort fra den unge Pige. Han faldt helt i Tanker, medens han ufravendt stirrede paa hendes Skikkelse, der prægede sig dybt og fast i hans Hukommelse. Mange Gange senere, naar Maanen skinnede klart, laa Hugo Jakson i Store Mærs og saa dette Billede for sit indre Øje; han tænkte ikke noget derved, i alt Fald var det ham ikke bevidst; men Synet stod for ham som det yndigste, han nogen Sinde havde oplevet.

Da Toldboduret hin Aften slog otte, blev det sidste Farvel udtalt, og en ikke ringe Mængde Kys blev udvexlede. Drengene skiltes fra deres Familier og tog Plads i Fartøjet, hvor de blev mønstrede op af Kvartermesteren. Vilhelm blev anbragt ved Siden af Hugo, mellem denne og Fartøjets Side. Søsteren fulgte ham lige til Kanten af Trappen og talte endnu et Par Ord med ham, medens han sad paa den omtalte Plads. Hugo stirrede endnu stadig paa hende, og hans Øre drak Lyden af en klar, skjær og velklingende Pigestemme.

„Rejs Aarerne!“ lød Kvartermesterens Kommando. — „Naa da, kan vi ikke faa rejst den agterste Aare? Falder vi i Staver, hvad?“

I en Fart fik Hugo rejst sin Aare, i det han rødmede som et Barn.

„Sæt af!“ — „Lad falde Aarerne!“ — „Ro væk!“.

— „Lev vel Vilhelm! Lev vel! Skriv saa snart som muligt!“ lød Hildas af undertrykt Graad halvkvalte Stemme mellem Lyden af Aaretagene.

„Ja vel, ja vel," svarede Drengen. Hugo formelig rev sit Blik bort fra Søsteren og saa paa Broderen.

„Var det din Søster?" spurgte han med en næsten blid Stemme.

„Ja, det var."

„Hvad hedder du?"

„Vilhelm Brandt."

Drengen saa op paa den milde Matros, og Venskabet var sluttet. Det blev inderligere og inderligere under Samlivet i Store Mærs.

Den omtalte Søndag Eftermiddag efter Dansens Ophør vandrede Hugo og Vilhelm, som før bemærket, op ad Storvantet til deres Forsamlingssal, hvor der var højt til Loftet og vidt til Væggene. Det blæste, som sagt, friskt, og Vilhelm, som jo var hjemme paa Stedet, begyndte at arrangere det beskyttende Sejl i luv Stængevant. Da dette var i Orden, lagde han sig mageligt til, medens Hugo sad i sin Yndlingsstilling paa Agterkant af Mastetoppen med Ryggen lænet op ad denne og med Benene trukne ind under sig. Huen var skubbet saa langt tilbage, saa at man skulde frygte for, at han ikke kunne holde den paa Hovedet, men herved sattes det fyldige mørke Haar i delvis Frihed, og Vinden bragte det til at lege paa den høje klare Pande med de skarpt tegnede Øjenbryn. Vilhelm laa og saa op paa sin Ven, og de samtalede ivrig.

„Hold Mund et Øjeblik, min Gut! Der er noget, som piber der oppe. Lad mig efterse en Gang for Skamfiling," og dermed gik Hugo til Vejrs for at se, om alt var i Orden, eller om der et eller andet Sted skulde lægges en Matte imellem eller noget lignende.

„Kom her op og hjælp mig, Vilhelm," sagde han lidt efter, „og tag et Nøgle Skibmandsgarn med dig."

Matten, som for at modvirke Slid, var lagt imellem Mærseraaen og læ Stængevant, var kommen lidt ud af sin Stilling. Vilhelm og Hugo fik den snart bragt paa Plads igjen, hvor den blev najet fast med nyt Skibmandsgarn, og begge begav sig atter ned paa deres Pladser, hvorpaa den afbrudte Samtale fortsattes.

Men næppe var de komne vel i Gang, førend de blev forstyrrede, denne Gang ved, at der skulde manøvreres med Sejlene. Vinden var frisket noget mere i, og der skulde tages et Reb ind i Mærssejlene for Natten.

„Alle Mand op til Rebning!" lød det nede paa Dækket fra den vagthavende Officer. Der blev Travlhed der nede, Baadsmandspiberne trillede, og alle Topsgasterne entrede til Vejrs. Hugo og Vilhelm gav sig strax i Færd med at gjøre klart i Mærset.

Mærssejlene blev firede ned og stillede til Rebning. Mærssejlsgasterne blev kommanderede til Entring, og Topsgasterne gik til deres Arbejde paa Banen.

„Hvor F . . . . er Søren henne?" udbrød pludselig Hugo. „Hvem skal saa mane Stikbovten for mig?"

Stikbovten er den Line, hvormed de yderste Hjørner af Mærssejlet bliver gjort fast til Nokkerne af Mærseraaen, naar Sejlet rebes. En af Topsgasterne sidder til Hest over Nokken af Raaen og haler i den, medens en anden ligger lige inden for ham og „maner" den, det vil sige: lægger den foreløbig paa rette Maade.

„Lad mig," svarede Vilhelm ufortøvet.

„Ja, kom," sagde Hugo, i det han hurtigt og behændig som

en Kat entrede ud paa Raaen. Vilhelm var klos i Hælene paa ham.

Rebningen gik sin sædvanlige Gang. Et Par Minutter efter, at Folkene havde begyndt at entre, var Arbejdet næsten fuldført. Mærssejlsgasterne trak sig allerede ind fra den luv Nok, medens Hugo og Vilhelm og to til endnu arbejdede paa den læ. Pludselig springer den læ store Mærsebras. Store Mærseraa gav et voldsomt Ryk, Vinden kom ind langs med Sejlet og satte det i heftige Slag. Raaen dinglede frem og tilbage med nogle lige saa stærke som farlige Ruskètag.

„Ind af Vejen ad Store Mærseraa!“ brøledes der nede fra Dækket gjennem Raaberen, og de to Folk, som laa netop inden for Vilhelm og Hugo, kom heldigt ned i Mærset, den ene dog med en kvæstet Finger.

„Hold dig godt fast, Dreng. For Guds Skyld! Sæt Neglene godt i,“ sagde Hugo til Vilhelm, medens han hurtigt søgte at gjøre Tampen af Stikbovten fast.

Men det var for sent. Drengen laa paa den vanskeligste Maade paa Raaen. Et ualmindelig heftigt Ryk bragte ham til at miste Taget.

„Hug . . . .,“ udbrød han, i det han faldt.

Med et kraftigt Tag greb Hugo ham med den højre Haand om hans ene Arm, medens han med den venstre holdt fast i Toplenten. Saaledes forløb et Par rædselsfulde Sekunder.

Nede paa Dækket var Opmærksomheden spændt henvendt paa de to Venner. Roret var bleven lagt op i samme Øjeblik, som Mærsebrasen var sprungen, for at Skibet kunde falde af, og Vinden fylde Store Mærssejl og saaledes forhindre dette med samt Raaen i at slaa. Men der skal en vis Tid til, inden sligt kan virke. Inden det skete, kunde Kræfterne svigte Hugo, saa stærk han end var.

Han var fortvivlet. Ved at lade Drengen falde kunde han bjærge sig selv, men sligt faldt ikke en Mand som Hugo ind. „Jeg opmuntrede ham selv til at gaa med her ud,“ tænkte han, og dermed var det end mere givet, at de to maatte staa Last og Brast sammen. Hugo forstod, hvad der fra den kommanderendes Side blev gjort, og indsaa, at det var det eneste rette. Han vidste, at det gjaldt maaske kun et kvart Minut, og maaske endnu kortere Tid, han spændte sine Muskler, saa at de var nær ved at springe, men det forslog ikke. Rykkene var for heftige; det, hvortil han holdt sig, var for uroligt; Kræfterne svigtede, og i det Billedet fra Toldbodtrappen pludselig fremstil-

lede sig i hans Indre, slappedes hans Tag, og de to Venner styrtede ned; heldigvis faldt de klar af Skibet og i Vandet.

„To Mand over Bord!" skreg flere Stemmer fra Store Mærs paa en Gang; men det var selvfølgelig ikke nødvendigt at varskoe dem paa Dækket om hvad der var sket.

„Ned med Roret! haardt ned! — Klar ved læ Agterbraser! — Styrbords Sluproers fald!"

Kommando'erne faldt øjeblikkeligt Slag i Slag, og det kan nok være, at Folkene sprang fra den ene Tovende til den anden. Et Par Bjærgemærs blev kastede i Vandet agter i selv samme Nu, som de to faldt — man havde jo ventet, at det maatte komme. En Mand blev sendt op paa Krydstoppen med det særlige Hverv at holde Udkig med de overbordfaldne og Bjærgemærsene.

Styrbords Sluproere havde deres Fartøj klart til at fire i Vandet i Løbet af en halv Minut. En ung Officer sad ved Roret, og hver Mand var paa sin Plads i Fartøjet, medens andre Folk stod klare paa Dækket til at fire det i Vandet, naar Ordren blev given. Under alt dette blev en Hjælpebrase sat op i Steden for den sprungne, Korvetten drejede i Vinden, gik over Stag, og der blev brast bak over den anden Bov. Styrbords Side blev nu den læ, Sluppen blev heldig firet i Vandet og kom uden Uheld klar af Skibet, hvorpaa dens Besætning roede i den Retning, som Udkigsmanden paa Krydstoppen angav. Mandskabet trak paa Aarerne, saa at de var nær ved at knække, Officeren stod op paa Pligttoften med en dobbelt Kikkert for Øjet og viste med Haanden til Kvartermesteren ved Roret, hvorledes der skulde styres.

Et formelig jublende: „Halloj! Der er de!" brød paa en Gang frem fra Løjtnantens Læber. „Træk et godt Tag, Gutter." Og de „trak" virkelig, saa det var en Fornøjelse at se. Sluppen skummede gjennem Vandet hen imod vore to Venner.

„Hold paa Aarerne!" og kort der paa: „Vel roet!"

Baaden løb klos til Bjærgemærset, i hvilket Vilhelm laa og flød, medens Hugo holdt sig til det og understøttede Drengen. Kraftige Næver bragte snart de to forulykkede om Bord i Sluppen. Vilhelm besvimede, Hugo sank udmattet og bleg ned ved Siden af ham.

Aarerne blev lagte ud, og Baaden roede hen imod Korvetten, som havde nærmet sig et Stykke og atter laa op brast med Læ om Styrbord. De overbordfaldne blev hejste om Bord ved Hjælp af en stor Sæk, hvori de bleve surrede, en for en, Fartøjsmandskabet entrede dels om Bord, dels fulgte de med

Sluppen hen under Jollebommene og blev hejste med Fartøjet; alt endte uden Uheld.

Takket være den forholdsvis ringe Sø, der var, gik alt saa godt baade med at fire Fartøjet af og faa det hejst igjen. Der skal nemlig ikke saa meget til, at begge disse Arbejder er farlige baade for Mandskab og Fartøj. Takket være den Aandsnærværelse, hvormed der var blevet manøvreret, og til Dels den Omstændighed, at det endnu var saa lyst, at man fra Fartøjet hurtig havde set de overbordfaldne, blev disse bjærgede.

Da de var komne om Bord, mørknede det allerede stærkt. De bleve øjeblikkelig bragt til Kojs i Sygelukafet. Hugo var kun udmattet, men Vilhelm havde faaet den Arm revet af Led, i hvilken Hugo havde baaret ham de faa Øjeblik, forinden de begge faldt ned fra Raaen. Smerten, som foraarsagedes herved, havde berøvet ham Bevidstheden, saa snart Hugo havde faaet sin unge Ven anbragt i Bjærgemærset. Han var vaagnet af sin Besvimelse, da Hugo havde raabt ham i Øret: „Der er Sluppen, min Dreng! Nu er vi reddede.“ Men saa snart de var braate

om Bord i denne, besvimede han, som sagt, og det var først, mens Lægerne satte Armen i Led, at han med et Skrig vaagnede. Men nu var ogsaa det værste overstaaet; snart laa begge de syge i en sund og velgjørende Søvn, og næste Morgen gik Hugo til sit Arbejde, medens Vilhelm med Armen i Bind spankulerede op og ned ad Kobryggen og længselsfuldt kigede op til Store Mærs hvert Øjeblik; der var nu hans Ven igjen oppe, han kom der ikke for det første.

— Det varede hele tre Maaneder, inden Vilhelm atter kom op i Store Mærs. I den Tid var Hugo ikke mere der oppe, end han netop skulde være. De to Venner holdt nu deres Møder og Samtaler paa Kobryggen. Men endelig fik Drengen Armen ud af Bindet og Lov til at bruge den med Forsigtighed — „med stor Forsigtighed," havde Lægen gjentaget sin Advarsel. Vilhelm kom ikke til at gjøre Tjeneste til Vejrs mere paa den Rejse, men en klar Søndag i Marts Maaned, just som Korvetten for hjemgaaende fik Kronborg i Sigte, kunde Knægten ikke holde sig længere. Han havde gaaet og tænkt paa Hjemmet, Tanker og Følelser var strømmede ind paa ham; han havde uvilkaarlig kastet Blikket op mod Mærset, hvor Hugo netop havde sin Vagt. Uimodstaaelig dreves han der op imod. Efter nogen Betænkelighed hos den vagthavende Officer fik han Lov til at prøve paa at gaa til Vejrs. Forsigtig gik han op ad Vantet, oppe under Mærset standsede han.

Hugo sad paa sin sædvanlige Plads op ad Agterkant af Mastetoppen og fløjtede sagte paa en Sømandsvise, Vilhelm kunde se ham. Han anede ikke, at hans unge Ven var ham saa nær.

„Hugo!" halvt hviskede Drengen.

Hugo for op, som stukken af en Brems, og stak Hovedet ud over Randen af Mærset.

„Hvad S . . . .! Vil du gaa ned igjen, Knægt! Men forsigtig — Død og Pine! forsigtig!"

„Snak! Giv mig en Ende om Livet, og hjælp mig uden om Mærset."

„Er du gal, Dreng? Gaa nu ikke hen og gjør Dumheder. Husk paa, du kan komme i Land endnu i Eftermiddag, men spolerer du nu Armen, saa . . . . . ."

„Jeg spolerer ikke Armen. Hjælp mig nu," bad Drengen, seende bønligt op paa Hugo, og dette kunde denne ikke modstaa. En Ende blev langet ned. Hugo gik selv ned og gjorde den forsvarlig fast om Livet paa Vilhelm, derpaa gik han atter op i Mærset, og med den anden Topsgasts Hjælp, som netop var

kommen ned højere oppe fra, blev Drengen forsigtigt, som om han var af Glas, bragt uden om Randen af Mærset og ned i dette.

Snart sad han paa sin gamle Plads under luv Stængevant i Læ af et Sejl. Stemningen var formelig festlig. Samtalen drejede sig først om almindelige Ting, men snart var Hugo og Vilhelm inde i at tale om den sidstes Familie. Hilda kom snart næsten udelukkende paa Tale, og baade Drengens og den voxnes Øjne lyste ved Behandlingen af dette Emne.

„Bliver der Landlov i Eftermiddag i Kjøbenhavn, er det mit Tørn at gaa i Land," sagde Vilhelm glad.

„Hvem ved, om vi gaar til Kjøbenhavn," svarede Hugo tvivlende.

„Det gjør vi nok," mente Drengen tillidsfuldt „og du har ikke haft den Extra-Landlov, som Chefen lovede dig, den Gang vi faldt over Bord. Nu kan du faa den og gaa med mig hjem. Naa, sikken en Glæde der vil blive! Hilda længes saadan efter at se dig. Det har hun jo skrevet flere Gange."

Det vidste Hugo. Han havde jo hørt det, hver Gang Vilhelm, efter at Katastrofen var sket, havde faaet Brev fra sin Søster, og det fik han, hver Gang der var Lejlighed dertil. Han selv vidste nu godt, at han længtes efter at se Hilda, og han havde netop siddet og tænkt den første Del af hvad Drengen nys havde udtalt. Hans uforfærdede Hjærte, som saa mangen Gang havde slaaet Døden roligt i Møde, bankede ved Tanken om maaske inden 24 — ja maaske inden 12 Timer at skulle møde hende.

Samtalen gik i Staa. Begge drømte i vaagen Tilstand.

Korvetten gik virkelig lige til Kjøbenhavn. Kl. 3 om Eftermiddagen faldt Ankeret paa Indrereden. Kl. 4 gik alle Lærlingerne og Extra-Landlovs-Gasterne, deriblandt Hugo, i Land ved Toldbodtrappen, den samme, hvor han havde haft sit Syn. Nu stod hun der igjen, straalende af Glæde, midt imellem sine Forældre, for at tage mod Broderen.

„Hugo er med," udbrød denne og rakte Søsteren Haanden — han var helst falden hende om Halsen, men det tillod Værdigheden som Orlogsgast ham naturligvis ikke. —

„Er han med?" spurgte hun rødmende og saa med et Par dejlige venlige og halvt med Taarer fyldte Øjne paa sin kjære Broders inderlig paaskjønnede Redningsmand.

„De gaar da forhaabentlig med os hjem, Hr. Jakson," sagde Vilhelms Moder venligt til Hugo, i det hun rakte ham Haanden.

„Tusend Tak," svarede denne, og Familien bragte de to

nys ankomne til Vilhelms Hjem, hvor hans to yngre Søskende modtog Selskabet med rungende Hurraraab.

Det var ret en hyggelig Aften, der nu blev tilbragt hjemme hos Brandts. De to smaa Søskende var stolte over deres hjemkomne Broder, som havde akkurat samme Uniform som den store smukke Matros, der var kommen med ham. Forældrene var lykkelige over atter at have deres Dreng i Sikkerhed inden for deres fire Vægge, og Hilda var overstrømmende glad over sin kjære Broders Hjemkomst. Hendes Kinder blussede, og hendes Øjne straalede. Mere end en Gang faldt hun den Aften om Vilhelms Hals, og naar hun talte med Hugo, hvilede hendes Blik paa ham med et saadant Udtryk af inderlig Taknemmelighed — han havde jo frelst hendes Broder —, at den hærdede og uforsagte Sømand følte sig helt løjerlig til Mode; han kunde ikke selv have gjort sig Rede for, om han var behagelig eller ubehagelig berørt deraf.

Samtalen faldt naturligvis snart paa den Ulykke, som saa nær var forefalden. Hugo indlod sig kun nødig paa dette Æmne, men Vilhelm tog det derimod op med saa meget større Iver og Varme. Forældrene takkede bevæget Hugo, og Hilda rakte ham Haanden, medens Taarerne stod hende i Øjnene, og hun ikke kunde finde Ord til at udtale sin Tak.

„Hvor det var stort og ædelt gjort, Hr. Jakson,“ bemærkede Fru Brandt.

„Jeg kan godt forstaa, at De siger saaledes, Frue, men jeg skal ikke nægte, at jeg ser Sagen noget anderledes. Havde jeg ikke handlet, som jeg gjorde, da havde jeg opført mig som en ussel Karl, der ikke havde været Vilhelms Venskab værd. Gud være lovet, at alt gik godt.“

„Ja, Gud være lovet,“ brød det halv sagte frem over Hildas Læber, medens hun med Beundring saa paa den beskedne Sømand, der talte om sin Daad, som om der ikke var det mindste heltemodige deri.

Hugo gik saa snart som muligt over til at tale om andre Ting, og de andre føjede ham i ikke at røre mere ved denne Sag, som helt opfyldte deres Tanke. Samtalen gik livlig og fornøjelig, thi Hugo var lige saa dannet og beleven i et Selskab, som han var rask og flink som Matros. Efter Aftensbordet sang Hilda, og det varede ikke længe, før Hugo sang med. Vilhelm vidste jo, at han kunde synge — ja, han vidste oven i Kjøbet, at Hugo kunde synge anden Stemme til adskillige Sange, som Hilda sang første Stemme til, og han gjorde

Familien opmærksom derpaa. Hugo forsøgte at nægte det, men det faldt selvfølgelig kun daarligt ud for ham. Han havde jo faktisk sekunderet Vilhelm, naar denne havde givet sig til at synge enkelte af Hildas Sange oppe i Store Mærs. Hildas Bøn gjorde Udslaget, og da de først var vel i Gang, glædede Hugo sig ikke mindst over atter at virke med til lidt Musik, hvilken Fornøjelse han ikke havde haft i lang Tid. Vi kan tænke os, at det ikke forringede Nydelsen for ham at synge med Frøken Hilda; det er ikke usandsynligt, at hans Stemme netop af den Grund fik en forøget og en renere Klang. Baade Tilhørerne og de musicerende glædede sig, — ja de to smaa Søskende var rigtignok faldne i Søvn henne i en Krog — men Klokken gik til tolv, inden nogen af Selskabet tænkte paa den Ting.

Lidt efter vilde Hugo og Vilhelm tage Afsked, da de skulde være ved Toldboden Klokken tolv; men Familien vilde følge dem.

Hvorledes det gik til eller ej, saa endte det med, at Vilhelm gik midt imellem sine Forældre, medens Hugo og Hilda gik sammen bag efter dem. Hvad de talte om — ja, det vidste Hugo ikke, da han senere skulde gaa det igjennem i Erindringen. Da de kom om Bord, satte han sig hen paa Bakken og fik tændt sin Pibe. Vilhelm „stak sig", som det hedder, det vil sige, han gik til Kojs, men Hugo sad længe paa Bakken og drømte. Hans Pibe gik ud, men han mærkede det ikke. Hans Blik faldt først ind imod Toldbodtrappen, der fra vandrede det ind over Byen og standsede ved Nikolaj Taarn. Det søgte et bestemt Hus, som det ikke kunde finde; saa holdt det sig ved det Punkt, som vitterligt var lige i Nærheden af det, nemlig det gamle Nikolaj Taarn.

Hugo drømte; vi vil ikke forsøge paa at følge hans Drømme, skjønt der jo ikke hører megen Opfindsomhed til at udfinde, hvorom de drejede sig.

Medens Hugo drømte, vaagnede Baadsmanden. Han havde ogsaa haft Landlov, og hjemme i hans Familiens Skjød i Nyboder havde man afholdt en lille improviseret Festlighed i den Anledning. Hans tre voxne Sønner, af hvilke de to var i Marinens Tjeneste, medens den tredje drev det mere fredelige Haandværk Bogbinderi, var hurtig blevne hentede. De to mødte med Kone og i alt 5 Børn, som med Fryd kastede sig om den hjemkomne Bedstefaders Hals og sloges om at komme til. Bogbinderen mødte med en Kjæreste, som Baadsmanden endnu aldrig havde set eller hørt om, da den unge Mand ikke havde haft Mod til at præsentere hende for Faderen inden hans Afrejse. Det var diplomatisk af ham at møde frem som forlovet

den første Aften, hans Fader var hjemme, og Knebet lykkedes. Baadsmanden var i godt Lune og syntes godt om den unge Pige; han gav sin Velsignelse, og Glæden var stor. Bægrene tømtes, Skaaler blev udbragte, og Klokken tolv stod Baadsmanden paa Toldboden, omringet af en glad og fornøjet Klynge.

Som sagt, medens Hugo drømte, vaagnede Baadsmanden. Af en bestemt Grund stod han op, og et Øjeblik efter saa man ham i Negligé med sin store Uniformskappe over sig stige op ad Trappen til Dækket og gaa for efter.

Han tog sig virkelig pudserlig ud. Under Kappen saas et Par kraftige røde Ben, — han havde højrøde Strømper paa — der for neden endte i en Støvle og en Morgensko; det var jo bælgmørkt i Lukaf'et. Lige saa vid og folderig som Kappen var, lige saa snævre var dens Ærmer, ja det vil sige for oven. Fra Albuerne og ned efter udvidede de sig, indtil de over Hænderne endte i et Par Opslag, der var vide nok til at tage imod Haanden fra den modsatte Side, saa at de kunde bruges som Muffe, naar det var koldt.

Kappen var kun knappet med en Knap over Maven. Oven for var den slaaet til Side, saa at man kunde se Baadsmandens lysstribede Skjorte; denne var ogsaa slaaet til Side, og inden for den saas den højrøde uldne Nattrøje, som beklædte det hvælvede Bryst. Frem af denne stak der en kraftig og muskuløs Tyrehals, som bar et Hoved med snehvidt, men kraftigt Haar, og under Lokkerne saas Baadsmandens venlige Ansigt, der, trods Søvnigheden, havde det Præg af ægte dansk Gemytlighed, som aldrig forlod det. Han saa virkelig pudsig ud, den gamle, da han i den lyse Nat med „en Støvle og en Sko" bevægede sig hen ad Dækket.

Baadsmanden skulde ind ad en vis Dør for ude under Bakken, men da han vilde aabne den, hang der et Par Ben ned foran den. Benene tilhørte Hugo, som havde kastet sig paa Ryggen oven paa Bakken og laa og stirrede op mod Stjærnerne. Han drømte saa dybt, at han ikke mærkede, at der var nogen, der rykkede ham i Benene. Ved det andet Ryk for han op med et „Naa da! Hvad er det?"

„Hva'beha'er! Har man inte bedre Brug for sine Ben, hva'? Er det maaske en Agerdyrker, der har Udkig paa Bakken, saa sku' han nok hellere ha' sin Façade vendt en anden Vej."

„Om Forladelse, Baadsmand", sagde Hugo, der nu var vaagnet, „jeg har ikke Udkig, men var falden lidt i Staver, jeg mente ikke . . . . ."

„Hva' S....! Er det dig, min Gut? Hva' ligger du der etter? — filisoferer, hva'beha'er?"

„Ja saa omtrent, Baadsmand."

„Har natyrligvis været sammen med et kjønt lille Stykke Pi'ebarn, hva'beha'er? — Natyrligvis — jeg kjender jo nok den Filisoferen fra mine onge Dage. — Er vi bleven filovet maaske? ..... Vi svarer inte! — Er du gaaet hen og har fortøjet dig, Hugo?"

„Nej vist ikke, Baadsmand," svarede Hugo halvt i Tanker. Det var, ligesom der blev grebet med en haard Haand om hans Hjærte. Han var slet ikke glad over den Samtale.

„Hør nu, min Gut," vedblev Baadsmanden hjærtelig, medens han stod nede paa Dækket og saa op til Hugo, hvis Fødder var i Højde med hans Hoved, „hør nu, du ser mig saa benavet ud, som om der var noget i Vejen med dig. Vil hun ka'ske'sens inte ha' dig?"

„Jeg har jo ikke spurgt hende, Baadsmand."

„Saa spør' bare væk!"

„Ja, det er lettere sagt end...."

„Naa da! — saadan en rask Karl, som du. Er du bange for at tale ud fra Leveren, hva'beha'er? Om det saa var en Etatsraadsdatter, saa ku' hun sku' være tjent med en Sømand af din Kaliber. — Inte forknyt, Kammerat. Lad mig se, du møder med Kjæreste paa lidt snart, det skulde, Gud hjælpe mig, glæde mig — jeg tror, du vilde rigge kjønt .... naa! Godnat!" Og dermed forsvandt Baadsmanden skyndsomst ind ad den Dør, som nu ikke mere var spærret.

Hugo var bleven vækket, men kun for et Øjeblik. Inden han var kommen til Kojs, drømte han atter, men Baadsmandens Udtalelser havde givet hans Drømme en mere praktisk Retning — han vilde jo faa Skib at føre, naar han nu havde aftjent sin Værnepligt. En Bark var det, stor nok til at føde en Kone .... „Jeg maa have hende," lød det i Hugo's Indre, og denne Sætning blev staaende fast indskrevet i hans Sjæl fra samme Øjeblik af.

Hugo var en Smule indesluttet efter denne Aften eller rettere sagt Nat. Vilhelm kunde ikke ret forstaa sig paa ham. Hver Gang de havde Landlov sammen, var Hugo med hjemme i Vilhelms Familie — ja, det hændtes saamænd, at han en Dag, da Vennen ikke var med — naturligvis ganske tilfældig — kom der hen alene.

Fjorten Dage efter, at Hugo og Vilhelm første Gang var

komne i Land, blev Kommando'en strøgen. Togtet var til Ende, og Besætningen blev afmønstret.

En Maaned senere gik et ungt Par, Arm i Arm, gjennem en af Nyboders Gader. At de var lykkelige ved hinanden, var ikke svært at se, selv for Folk, der ikke var Menneskekjendere, dertil straalede deres Øjne for stærkt, dertil lyste Lykke og Glæde for tydelig i deres Ansigter.

Omtrent midt i Gaden mødte de vor Baadsmand. Han skulde have haft ondt ved i den elegant klædte unge Mand at kjende sin tidligere undergivne Hugo Jakson, og det gjorde han da heller ikke, før denne udbrød: „Men Goddag, Baadsmand, og Tak for sidst."

„Men hva' .... men ... Nej, Goddag, er det dig .... hva' det var, jeg skulde ha' sagt, er det Dem? Naa da! Sa'e jeg det ikke nok, hva'? Din .... Deres Kjæreste, hva'beha'er? — Natyrligvis! .... Ikke sandt, lille Jom .... Frøken?"

„Ganske rigtigt, Baadsmand; det er min Forlovede, Hilda Brandt, Søster til Lærlingen Vilhelm."

„Gratulerer! Gratulerer! — Ja, ved De hva', lille Jom.. Frøken, et stoltere Stykke Sømand sku' Di sku' vanskelig ha' fundet, det sku' jeg gjærne dø paa. Naa da! Silken en Glæje! .... Sa'e jeg det ikke nok den Aften! ...." og Baadsmanden tolkede sit Hjærtes Følelser med en Veltalenhed, der i høj Grad fornøjede begge de unge.

Med et hjærteligt Haandslag skiltes Baadsmanden fra dem, og Hugo og Hilda gik videre.

Et Øjeblik efter vendte Baadsmanden sig om og saa efter dem:

„Ja, sa'e jeg det ikke nok! Han rigger sku' kjønt med Kjæreste paa, den Fyr. — Naa! Bryllup inden Aaret er omme, Børn! Gud være med jer," og dermed gik han tankefuld videre.

C. G. Middelboe.

Det almindelige Pindsvin.

Efter Brehm.

Det lille Dyr, som vi her bringer et Billede af, er sikkert vel bekjendt, da man ofte har Lejlighed til at se det baade paa Markerne og i Haverne. Det er det almindelige Pindsvin, der hører til Insektædernes Orden. Navnet „Pindsvin“ hidrører dels fra de stive og spidse Pigge, som dette Dyr er beklædt med paa Ryggen og Siderne, og dels fra den afstumpede Tryne, som

Pindsvinet.

dets Hoved ender med, hvorved det faar Lighed med Svinets Hoved. Pindsvinet er et lille, plumpt bygget Dyr med en kraftig og tyk Krop, lave Lemmer og en ganske kort Hale. Det er almindelig udbredt ikke alene over hele Evropa, men ogsaa over en Del af Asien; hos os er det meget almindeligt. Det er ikke selskabeligt, men lever alene eller i det højeste sammen med sin Mage og indretter sig en Bolig under Buske, Risbunker eller i hule Træer. Boligen dannes som oftest af en lille Hule, som den enten finder eller selv graver med stor Møje i Jorden; den gaar kun en Fod ned i Jorden og har to Udgange, sædvanlig mod Syd og Nord, og det flytter ligesom Egernet disse Udgange under heftige sydlige eller nordlige Vinde. Naar Kulden begynder at indfinde sig om Efteraaret, faar Pindsvinet travlt med at indrette sin Vinterbolig. Det graver Hulen dybere og laver sig et blødt Leje af Halm, Hø, Løv og Mos, som det

bærer hjem paa Ryggen efter først at have væltet sig omkring i Løvet og spiddet det paa Piggene; paa samme Maade fører det ogsaa Frugter hjem med sig. Naar Boligen er bleven ind-rettet paa det bedste, lægger Dyret sig til Ro i den og tilbringer nu hele Vinteren her i en Dvale, som sædvanlig varer til ind i Marts Maaned. Paa den Tid af Aaret, hvor det er i Virk-somhed, tilbringer det som oftest Dagen sovende i sin Bolig og kommer først frem fra denne for at søge Næring, naar det be-gynder at blive mørkt. Dets Næring bestaar især af Insekter og disses Larver, Regnorme, nøgne Snegle, men det æder ogsaa Frugter, Rødder samt Skov- og Markmus. Da det udrydder en Mængde af de skadelige Insekter og Larver samt tillige mellem Aar og Dag fortærer ikke saa ganske faa Mus, er det altsaa et meget nyttigt Dyr for Landmanden, som han derfor bør frede om paa enhver Maade. Da Pindsvinet meget let lader sig tæmme og er en dygtig Musejæger, holder man det ikke sjældent i Husene.

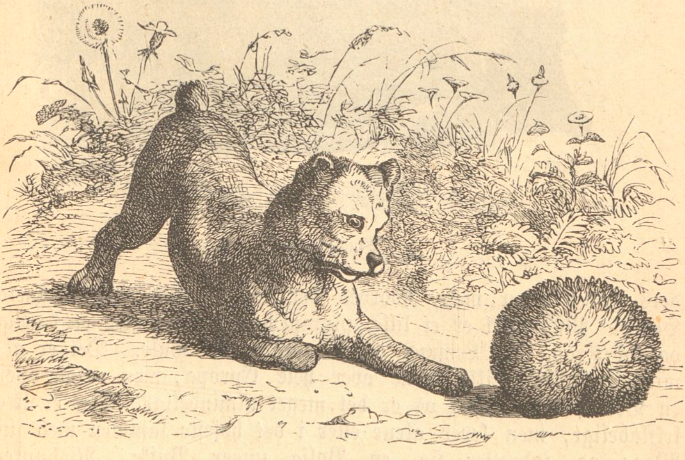

Hunden og Pindsvinet.

De Pigge, som Pindsvinet er beklædt med paa Ryggen og Siderne, tjener det som et Beskyttelsesmiddel mod Angreb af andre Dyr. Ved Hjælp af et særegent Muskellag under Huden kan det nemlig bevæge disse Pigge og efter Behag enten rejse eller lægge dem. Saa snart det tror sig i Fare, ruller det sig sammen, saa at det kommer til at ligne en Kugle med en For-

dybning ned imod Bugen, i hvilken det skjuler sin Snude, alle fire Lemmer og Stumphalen. Piggene stritter da ud til alle Sider, saa at det angribende Dyr ikke kan komme Pindsvinet til Livs uden at stikke sig, og derfor snart lader det være i Fred.

Det er mærkeligt, at Pindsvinet i høj Grad er uimodtageligt for Gift, saa at det ikke alene uden Skade kan æde Giftslanger, men ogsaa Dyr, f. Ex. de bekjendte spanske Fluebiller, hvis Gift virker, naar den kommer i Maven. Det tager saaledes ikke den ringeste Skade af Hugormens giftige Bid, som dog er i Stand til at kunne dræbe Dyr, der er tredive Gange større end Pindsvinet. Naturforskeren Lenz fortæller følgende om et Pindsvins Kamp med en Hugorm:

„Jeg fangede en Gang et Pindsvin, som jeg lagde i en stor Kasse, hvor det to Dage efter fødte 6 Unger, som det troligt plejede. For at prøve dets Appetit gav jeg det højst forskjellig Næring. Det syntes at holde mest af Mus, Insekter og Larver og aad kun Frugt, naar det ikke kunde faa dyrisk Føde; da jeg i to Dage ikke gav det andet at æde end Frugt, døde to af dets Unger af Mangel paa Mælk. Sex Dage efter Ungernes Fødsel, satte jeg en stor Hugorm ned til Pindsvinet, medens Ungerne pattede, efter at jeg forud havde overbevist mig om, at Hugormen ikke havde Mangel paa Gift. Pindsvinet lugtede snart Hugormen (det lader sig nemlig langt mere lede af sin skarpe Lugtesans end af sit daarlige Syn); det rejste sig da strax, krøb uden Frygt hen til Hugormen og snusede til den lige fra Halen til Hovedet, især til dens Gab. Hugormen hvislede og bed Pindsvinet i Snuden og Læberne. Det slikkede sine Saar og fik atter et Bid i den udstrakte Tunge; uden at lade sig forurolige heraf vedblev Pindsvinet at snuse, ja endog at berøre Hugormen med Tungen, men uden at bide. Pludselig greb det imidlertid Hugormens Hoved, knuste det med Gifttænder og Giftkjertler og aad den op indtil Midten af Kroppen. Derpaa lod det atter Ungerne patte; om Aftenen fortærede det Resten af Hugormen samt desuden en nyfødt Hugormeunge, Dagen efter tre andre, og baade det selv og dets Unger befandt sig i bedste Velgaaende efter disse Maaltider. Saarene efterlod heller ikke den mindste Hævelse eller Betændelse. Senere bestod det samme Pindsvin lignende Kampe med Hugorme, og det knuste altid først Hovedet paa disse, medens det ikke brugte denne Fremgangsmaade ved almindelige Snoge. Hvad der blev tilovers af Maaltidet, bar det hen i den Rede, som det havde lavet i Kassen, og gjemte det der til en anden Gang.“

Jesus og den samaritanske Kvinde.

(Joh. Evang. 4.).

(Til Titelbilledet, udført af Anker Lund).

Med Guddomsmildhed Frelserordet lød
ved Jakobsbrønden til en fremmed Kvinde.
Han kjendte hendes skjulte Sjælenød,
og at hun længtes, søgte halvt i Blinde.
Hans Ord igjennem Sky og Skygger brød
og ramte Hjærtestrængen dybest inde,
og Taagen bort fra hendes Øje svandt;
hvad længselsfuld hun søgte, her hun fandt.

I barnlig Ydmyghed med Tanker fromme,
endskjønt omsnoet af Verdslighedens Baand,
hun havde ventet ham, der skulde komme
at fri sit Folk af Fjendens stærke Haand.
Nu fik de Skikkelse, de stille, stumme
Forventninger, hun gjemte i sin Aand,
og om hans Ord for hende dunkelt stode,
hun tog dem i Enfoldighed og tro'de.

Han lever end, som ejer Livets Vand,
og end han fører den, som tror og beder.
Og holder Troen fast, er Længslen sand,
han den til Livets rette Kilde leder.
Han sine Troende et Hjem bereder
i Lysets og Anskuelighedens Land,
og Sjælen, som han læsker med sin Fred,
skal ikke tørste i al Evighed.

Th.

Nr. 15. **Kjødædende Planter** af E. Toepfer. — **Filipsens Skat,** Fortælling af Knud Skytte. — **Bjærgmandens Salve.** — M. m. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 16. **Dyrplageren,** Fortælling for Ungdommen af Emanuel Henningsen. — M. m. Med 8 Billeder. 25 Øre.

— 17, 18, 19 og 20. **Muntre Fortællinger** à 25 Øre.

— 21. **Jens Gjedsoes Skat,** af C. A. Thyregod. — **Kulkjælderen** med 16 Billeder. — M. m. 10 Øre.

— 22. **Skjælmen paa Mols,** Skjæmteæventyr ved Evald Tang Kristensen. — **En katolsk Kirkefest,** af Zakarias Nielsen. — **Stenmanden,** et Sagn med 12 Billeder. 10 Øre.

— 23. **Stendyssen,** Fortælling af M. M. med 6 Billeder. 10 Øre.

— 24. **Lige for Lige,** en Historie af Bertel Elmgaard. — **Nord og Syd,** af Plenge. — M. m. Med 12 Billeder. 10 Øre.

— 25. **Vennerne i Store-Mers.** Fortælling af C. Middelboe. — Det almindelige Pindsvin med 5 Billeder. — M. m. 10 Øre.

— 26. **Mette Vognsen,** en Livshistorie af Emanuel Henningsen. — **Den whitehead'ske Torpedo** eller Fisketorpedoen, af W. M. Med 5 Billeder. 10 Øre.

— 27. **Ungdommelig Kjærlighed,** Fortælling af Mads Hansen. — **Løjerlige Fisk,** ved E. Toepfer, med 10 Billeder. 10 Øre.

— 28. Kartoflen. — Draaben. — Hammeren og Knibtangen. — Drengen med Blomsterne. — Et Familiestykke. — Drengen der solgte Træskeer. — Egen og Hybenranken. — Frisken og Skaden, af P. Hansen Sønderkøge. Med 4 Billeder. 15 Øre.

— 29. Der er Penge i Lyset. — Drengen paa Kjæphesten. — Smaahistorier. — Trofast. — Orangutangen. — Ved Plankeværket. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

Nr. 30. Et Æventyr i et Album. — Støvet og Lyset. — Eddystone. — Pigen og Andemo'er. — Skomagerdrengen. — Et Æventyr under Vandet. — Fiskeren. — Agurken og Pæren. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 7 Billeder. 15 Øre.

— 31. Æventyret om Ib, som gik til Havet efter sin Hat. — Rævens List. — Kongedatteren i Kulbjærg Klint. — Spillemanden. — Moderen og Drengen. — Stæren og Gjøgen. — Aftensang Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

— 32. Et Æventyr paa Kullen. — Tyveriet. — Helle. — Lille Frida og hendes Kat. — Arresø. — Spillemanden med Harpen. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 7 Billeder. 15 Øre.

— 33. Jægerens Æventyr. — Lige for Lige. — Et Billede fra Svejts. — Benvedtræet. — Anna og Duen. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 10 Billeder. 15 Øre.

— 34. Under Linden. — Ole Skjære og Bakkemandens tre Gaver. — Knud og Inger. — Hunden og Spurvene. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 4 Billeder. 15 Øre.

— 35. Æventyret om den lille Rasmus. — Lille Inger og Ulven. — I Kaalhaven. — Hanen og Hønen som skulde til Dyrehavsbakken. — Græshoppen som blev kejserlig Springer. — Tjørnebusken. — Under Æbletræet. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 8 Billeder. 15 Øre.

— 36. Nissens Hue. — Et Billede fra Mainz. — Det skal være ganske bestemt. — Ved Daggry. — Bølgerne. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

Husflidsmanden og Kromanden. Fortælling af Knud Skytte. 35 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,
Kjøbenhavn, V.